

oznake pola u svedočanstvima i diplomama, koju bi trebalo ispuniti tokom prvog kvartala 2015. godine.

6. Položaj osoba sa invaliditetom.

6.1. Opšte.

Ratifikacijom Konvencije UN o pravima osoba sa invaliditetom i Opcionog protokola, Republika Srbija je preuzela međunarodnu obavezu da „unapredi, zaštiti i osigura puno i jednako uživanje svih ljudskih prava i osnovnih sloboda svim osobama sa invaliditetom i unapredi poštovanje njihovog urođenog dostojanstva“.

U Srbiji se, po popisu stanovništva iz 2011. godine, 7,96% odnosno 571.780 stanovnika izjasnilo kao osoba sa invaliditetom od ukupno 7.186.862 stanovnika.

Najveći procenat je onih koji imaju problema sa hodom a najmanje osoba koje imaju probleme u komunikaciji. Prosečna starost osoba sa invaliditetom je 67 godina, a u ukupnoj populaciji sa invaliditetom veće je učešće žena sa 58,2 %. Podaci dobijeni popisom se ne poklapaju sa procenama Svetske zdravstvene organizacije i statistikom Eurostata koji govore da je procenat ove populacije u Srbiji između 10% i 15%, a razloge bi trebalo tražiti u specifičnoj metodologiji prikupljanja podataka popisom i različitim definicijama invaliditeta.

Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom navodi da je „invaliditet koncept koji se razvija i da invaliditet proizlazi iz interakcije lica sa oštećenjima i barijera u ponašanju i okruženju kojima se onemogućava njihovo puno i delotvorno učešće u društvu ravnopravno sa drugima“.

6.2. Obrazovanje.

Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja (ZOSOV) definisao je načela i mehanizme razvijanja i primene inkluzivnog obrazovanja koje podrazumeva jednako pravo i dostupnost obrazovnog sistema svakom detetu bez diskriminacije, a uz obezbeđivanje dodatne podrške u skladu sa potrebama i individualnim načinom funkcionisanja deteta. Sveobuhvatnim izmenama zakonodavnog okvira započet je dugotrajan proces reforme sistema obrazovanja u Republici Srbiji, koji podrazumeva individualizaciju nastave i podučavanja, afirmativne mere pri upisu u predškolsku ustanovu ili školu, obezbeđivanje dodatne podrške, razvoj usluga koje podržavaju obrazovanje, uvođenje asistivnih tehnologija, i tako dalje. I Zakon o obrazovanju odraslih predviđa da se osobama sa invaliditetom obrazovanje mora učiniti dostupnim u skladu sa njihovim potrebama i mogućnostima (čl. 21).

Procene su da broj dece sa smetnjama u razvoju u redovnom obrazovanju raste. Međutim, u praksi se javljaju brojne prepreke, kao što su nedostatak resursa, teškoće u planiranju usluga dodatne podrške za obrazovanje dece sa smetnjama u razvoju, funkcionisanje interresornih komisija, nedovoljno razvijene profesionalne kompetencije nastavnog kadra.